

This is a most disappointing book. It is clearly a labour of love, but it is also an instance of 'love's labour lost'. The author has taken a great deal of trouble and read widely; but he has got his priorities wrong and he has misread or misunderstood many of the works which he has used. He states in his preface that the importance of the Dutch presence in the Caribbean during the seventeenth century has not yet been fully realised, and that 'accounts of Dutch achievements are not available, except in the accounts of their foes'. This is nonsense, as a glance at his own bibliography shows. He lists the works of W. R. Menkman, George Edmundson, and J. A. Williamson, and he could have added W. J. van Balen, *Hollandsche Kapers op Amerikaansche kusten* (Leiden, 1942), to the books which deal, in whole or in part, with his subject. There is ample material available in print about the vicissitudes of the fighting between Dutch, Spaniards, French and English in the Caribbean, and we certainly do not need a 650-page work on this subject.

What we *do* need is a work in English on Dutch settlement and trade (not wars) in Guiana and the Caribbean Islands. Between 1630 and 1650, the Dutch transformed the society and the economy of the British West Indian islands, and especially of Barbados, by introducing sugar as a staple crop and West African slaves as a labour force. In this and in other respects, the Dutch merchants and skippers performed the essential functions of middlemen at lower rates than their competitors in England were able or willing to do, as the Barbadian planters emphatically declared on the eve of the first Anglo-Dutch war in 1651. To a lesser extent, perhaps, the Dutch did the same thing for the economy of the French islands. Dr. Goslinga does, of course, make some references to this, but he does not develop the topic in any depth. A far better idea of the magnitude and importance of the Dutch contribution can be gathered from the pages devoted to it by Carl and Roberta Bridenbaugh, *No Peace beyond the Line. The English in the Caribbean, 1624-1690* (Oxford University Press, 1972). Similarly, as regards Surinam, new light has been thrown on its social and economic history by J. M. van der Linde, *Surinaamse suikerheren en hun kerk. Plantagekolonie en handelskerk ten tijde van Johannes Basseliers, predikant en planter in Suriname, 1667-1689* (Wageningen, 1966), a work which, significantly enough, does not figure in his extensive bibliography. Several of De Ruyter's early journals of his voyages to the Caribbean (and especially Barbados) can be consulted in the Rijksarchief, but Dr. Goslinga does not seem to have tapped this potentially promising source for the vital decade of 1640-50.

The author might reply that he is not interested in social or economic history, but concerned only with martial exploits by sea and land; but even here he is an unsure guide. He does not seem to have an adequate knowledge of nautical terminology, and his ships fire 'volleys' rather than broadsides, and 'turn about' rather than tack (pp. 385-7, for some typical landlubberly English). He entirely misunderstands Cromwell's role in the first Anglo-Dutch war, thinking that he was anti-Dutch; whereas the Protector, though criticising the Dutch for 'preferring gain to godliness,' because they declined to join in his Protestant crusade against Spain, met the Dutch negotiators more than half-way in 1653-54. He wound up the war by a compromise peace, when England, with over 100 warships at sea, could have imposed what terms Cromwell chose on the Dutch with only 36 or 37. The author is likewise entirely wrong in his assessment of the Treaty of Westminster in 1674. On p. 384, he attributes the leadership of the peace party in England in 1665 to Albemarle and of the war-party to Clarendon, when the truth was exactly the other way round. On p. 469, describing Cornelis Evertsen's expedition to the West in 1673, he states that Evertsen was off St. Helena in February 1673, when the Zeeland admiral never went within a thousand miles of that island, as is perfectly clear from the very source that Dr.

RECENSIES

Goslinga cites as his authority (C. de Waard, *De Zeeuwsche Expeditie naar de West onder Cornelis Evertsen de Jonge, 1673-1674* ('s-Gravenhage, 1928).

There is no need to enumerate the many other *gaffes* with which this book is riddled. Suffice it to say, that despite the author's admirable objectivity, industry and honesty, he has not mastered his subject. The book which we need remains to be written by someone better qualified.

C. R. Boxer

B. L. Meulenbroek, ed., *Briefwisseling van Hugo Grotius*, VIII, 1637. Rijks Geschiedkundige Publicatiën, Grote Serie, nr. 136 ('s-Gravenhage: Martinus Nijhoff, 1971).

Bij het verschijnen van het derde deel van de Grotiuscorrespondentie in 1961 schreef de uitgever: 'De verwachting is gewettigd, dat - bijzondere omstandigheden daargelaten - de delen elkaar met redelijker tussenpozen zullen opvolgen'. Wat toen verwacht werd is gebeurd: met de regelmaat van een klok, dat wil zeggen met de frequentie van gemiddeld één deel iedere twee jaar, zijn sindsdien de delen IV tot en met VII verschenen en nu ligt, na weer twee jaar, deel VIII voor ons. Dit deel, dat de brieven uit het jaar 1637 omvat, is wel het omvangrijkste dat tot nu toe in deze uitgave is verschenen: meer dan 900 bladzijden met de tekst van 491 brieven, waarvan er 173 nog niet eerder waren gedrukt. De inhoud bestaat ook weer uit een korte inleiding, de tekst van de brieven met annotaties, een twaalftal bijlagen, de gebruikelijke registers van geraadpleegde werken, op de brieven, op plaatsen uit de Schrift en uit de klassieke literatuur en op personen, plaatsen en boektitels, plus nog enkele addenda en corrigenda op de voorafgaande delen. Het tastbare en uiterst bruikbare resultaat van de gigantearbeid verricht door de actieve directeur van het Grotius Instituut en zijn medewerkers.

In het jaar 1637 bespeurde men allerwegen een zekere vermoedheid op het Europese politieke toneel. De tegen Habsburg gerichte coalitie kraakte in zijn voegen. De bondgenoten beschuldigden elkaar van geheime bilaterale besprekingen met de vijand. Het verlangen naar vrede werd steeds sterker en er werden concrete pogingen gedaan om vredesonderhandelingen op gang te brengen. Engeland, dat nog altijd neutraal bleef, probeerde zich dan ook vast op voorhand te verzekeren van enig politiek gewin voor het geval de vredesonderhandelingen resultaat zouden opleveren. Als gezant van Zweden aan het Franse hof volgde Grotius alle gebeurtenissen en besprekingen op de voet en hij bracht zijn directe chef, de rijkskanselier Axel Oxenstierna, regelmatig op de hoogte van wat hij achter de Franse schermen te weten was gekomen. Oxenstierna wist de diensten van zijn gezant in Parijs te waarderen en hield hem de hand boven het hoofd, toen de Franse staatsman Richelieu, na een mislukte poging om Grotius om te kopen, pogingen deed om de integere Hollander uit Parijs te laten terugroepen.

De oorlog sleepte zich intussen voort. Bernard, hertog van Saksen-Weimar, sinds 1635 in Franse krijgsdienst, opereerde in de omgeving van de Frans-Duitse grenzen, maar ontving van de Franse regering veel te weinig steun om effectieve militaire operaties te kunnen uitvoeren, zodat de Zweedse veldheer Johan Gustavsson Banér de volle druk van de vijandelijke legers kreeg te doorstaan. Grotius deed wat hij kon om de Franse regering ertoe te bewegen meer hulp te geven aan Bernard van Saksen-Weimar. Toen hij op 23 februari 1637 koning Lodewijk XIII zijn gelukwensen aanbood bij gelegenheid van de verzoening van de koning met de hertog van Orléans en de graaf van Soissons, greep hij de kans die hem geboden werd aan om de koning met aandrang te vragen om meer steun voor de militaire acties van de hertog. In augustus herhaalde Grotius dit Zweedse ver-